

Carter v. Russia (br. 20914/07), 21.9.2021.¹

Povreda člana 2. EK (materijalni i procesni aspekt)

Aplikantica je Maria Anna Carter zvana Marina Litvinenko, britanska i ruska državljanka. Živi u Londonu. Udovica je Aleksandra Litvinenka, ruskog i britanskog državljanina.

Slučaj se ticao trovanja i smrti aplikantinog supruga, Aleksandra Litvinenka, u Ujedinjenom Kraljevstvu i istrage njegove smrti. G. Litvinenko je radio za rusku sigurnosnu službu prije odlaska u Ujedinjeno Kraljevstvo gdje mu je odobren azil.

On je 2006. godine, u Londonu, otrovan polonijem 210 (radioaktivnom supstancom) te je umro. Istragom sprovedenom u UK je otkriveno da su atentat izvršili izvjesni g. Lugovoy i g. Kovtun, koji su djelovali u ime nekog drugog.

Pozivajući se, između ostalog, na član 2. aplikantica se žalila da je njenog supruga, g. Litvinenka, g. Lugovoy (s drugima), djelujući kao agent za, ili uz podršku ili znanje ruskih vlasti, ubio na naročito bolan način, a ruske vlasti nisu sprovele efikasnu istragu o ubistvu

Sud je posebno utvrdio da postoji snažan prima facie slučaj da su, trovanjem g. Litvinenka, g. Lugovoy i g. Kovtun djelovali kao agenti ruske države. Primijetilo je da Vlada nije dala zadovoljavajuće i ubjedljivo objašnjenje događaja, niti se suprotstavila nalazima istrage u Velikoj Britaniji.

Sud je također utvrdio da ruske vlasti nisu sprovele efikasnu domaću istragu koja može dovesti do utvrđivanja činjenica i, prema potrebi, identifikaciju i kažnjavanje odgovornih za ubistvo.

Evropski sud je dodijelio aplikantici 100.000 eura na ime nematerijalne štete.

Milosavljevic v. Serbia (br. 2) (br. 47274/19), 21.9.2021.

Nema povrede člana 10. EK

Aplikant je Ranko Milosavljević, državljanin Srbije.

Aplikant se žalio Evropskom sudu nakon osuđujuće presude za klevetu, donesene u postupku pokrenutom protiv sedmičnog magazina Svetlost i aplikanta kao glavnog urednika, zbog navoda o korupciji u upravi kragujevačkog groblja, u članku iz 2009. godine.

Sudovi u Srbiji su presudili da su tim člankom povrijeđeni čast i ugled direktora groblja, g. A., i naložili Milosavljeviću i drugim optuženima da plate naknadu i troškove procesa, u iznosu od 1.241 eura.

Aplikant se žali na član 10. EK navodeći da je kažnjen zbog objavljivanja članka iako je on doprinio debati o pitanju od javnog interesa, funkcionisanju javnog preduzeća za pogrebne usluge.

Evropski sud je zaključio da je uspostavljena pravična ravnoteža između slobode izražavanja aplikanta, s jedne strane, i interesa g. A u zaštiti njegovog ugleda, s druge strane. Stoga smatra da nema potrebe zamijeniti svojim stavovima u tom pogledu stavove domaćih sudova.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za edukaciju i sudsku dokumentaciju Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Evropski sud, je između ostalog, istakao da, uprkos suštinskoj ulozi štampe u demokratskom društvu, član 10. stav 2. ne garantuje potpuno neograničenu slobodu izražavanja čak ni u pogledu izvještavanja štampe koje uključuje pitanja od ozbiljnog javnog interesa. Zaštita koju član 10. Konvencije pruža novinarima, kao i urednicima implicitno, podložna je uslovu da postupaju u dobroj namjeri kako bi pružili tačne i pouzdane informacije u skladu sa načelima odgovornog novinarstva.

Dyluś v. Poland (br. 12210/14), 23.9.2021.

Povreda člana 6. EK

Aplikant je Pawel Dyluś, državljanin Poljske, po zanimanju advokat. Rođen je 1957. godine i živi u Poznanju (Poljska).

Predmet se tiče disciplinskog postupka, u okviru kojeg je Advokatska komora izrekla opomenu i naložila aplikantu da plati troškove postupka u iznosu od oko 500 eura. Aplikant je putem svog advokata uložio žalbu Vrhovnom sudu radi osporavanja ove odluke.

Pozivajući se na član 6. (pravo na pristup sudu), g. Dyluś se žali na činjenicu da je Vrhovni sud odbacio njegovu žalbu iz razloga što ju je sastavio sam gospodin Dyluś, a ne njegov advokat.

Evropski sud je utvrdio da je pristup Vrhovnog suda bio previše formalističan i neproporcionalan legitimnom cilju koji se imao u vidu.

Ringier Axel Springer Slovakia, a.s. v. Slovakia (br. 4) (br. 26826/16), 23.9.2021.

Povreda člana 10. EK

Aplikantica je slovačka kompanija Ringier Axel Springer Slovakia, a.s., (sada poznat kao News and Media Holding, a.s.), osnovana 1990. godine, sa sjedištem u Bratislavi.

Slučaj se tiče televizijske emisije u kojem je poznati pjevač navodno izrazio podršku legalizaciji marihuane, a novinar se navodno složio s njim, što je dovelo do toga da kompanija – aplikantica – bude kažnjena.

Pozivajući se na član 10 (sloboda izražavanja), aplikantica tvrdi da je samo predstavila pjevačevo mišljenje kako bi javnost obavijestila o pitanju od javnog interesa.

Evropski sud je, između ostalog, naglasio da novinar nije imao namjeru da veliča marihuanu niti da podstiče njenu upotrebu već da izvijesti o mišljenju poznate ličnosti o pitanju od javnog interesa. Izrečena kazna je stoga neproporcionalna i nije neophodna u demokratskom društvu.